

Реформування державної системи моніторингу вод

Сергій Вихрист
експерт з правових питань

Об'єкти

- **масиви поверхневих вод** (включаючи прибережні води та зони (території), які підлягають охороні);
- **масиви підземних вод** (включаючи зони (території), які підлягають охороні);
- **морські води** в межах територіального моря та виключної морської економічної зони України (включаючи зони (території), які підлягають охороні);

Державний моніторинг вод

- Складовими державного моніторингу масивів **поверхневих вод** є моніторинг біологічних, гідроморфологічних, хімічних та фізико-хімічних показників.
- Складовими державного моніторингу масивів **підземних вод** є моніторинг кількісних, хімічних і фізико-хімічних показників.
- Складовими державного моніторингу **морських вод** є моніторинг біологічних, хімічних, гідрофізичних та гідроморфологічних показників, типів середовищ та антропогенних впливів.

Суб'єкти

- **Мінприроди;**
- **Держводагентство;**
- **Держгеонадра;**
- **ДСНС;**
- **ДАЗВ** (у зоні відчуження або зоні безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи).

Види моніторингу

- **діагностичний моніторинг** (масивів поверхневих та підземних вод);
- **операційний моніторинг** (масивів поверхневих та підземних вод);
- **дослідницький моніторинг** (масивів поверхневих вод);
- **моніторинг морських вод.**

Діагностичний моніторинг

Здійснюється для масивів поверхневих та підземних вод з

метою:

- доповнення та підтвердження результатів визначення основних антропогенних впливів на кількісний та якісний стан поверхневих і підземних вод, у тому числі від точкових та дифузних джерел;
- розроблення програми державного моніторингу вод;
- встановлення референційних умов та оцінки їх довгострокових змін;
- оцінки довгострокових змін, викликаних антропогенними чинниками;
- оцінки довгострокових тенденцій у зміні рівня та концентрацій забруднюючих речовин у підземних водах внаслідок природних змін та антропогенного впливу.

Операційний моніторинг

Здійснюється для масивів поверхневих та підземних вод, у тому числі зон (територій), які підлягають охороні, **для яких існує ризик недосягнення екологічних цілей**, а також масивів поверхневих та підземних вод, забір води з яких для задоволення питних і побутових потреб населення в середньому протягом року становить більше 100 кубічних метрів на добу, з метою:

- визначення екологічного і хімічного станів зазначених масивів поверхневих вод та кількісного і хімічного станів зазначених масивів підземних вод;
- оцінки змін у стані зазначених масивів, що є результатом виконання плану управління річковим басейном;
- встановлення довгострокових тенденцій збільшення концентрацій будь-яких забруднюючих речовин у масивах підземних вод, зумовлених впливом антропогенних чинників.

Програма

- **Перед розробленням програми державного моніторингу вод** здійснюється визначення масивів поверхневих та підземних вод та визначення основних антропогенних впливів на кількісний та якісний стан поверхневих і підземних вод, у тому числі від точкових та дифузних джерел.
- Для цілей здійснення державного моніторингу вод масиви поверхневих та підземних вод можуть бути об'єднані у групи.
- **Програма державного моніторингу вод у частині діагностичного, операційного та дослідницького моніторингу розробляється за басейновим принципом.**
- Суб'єкти державного моніторингу вод надають Мінприроди не пізніше 20 грудня року, що передує плановому пропозиції до програми державного моніторингу вод.
- **Програма державного моніторингу вод затверджується Мінприроди.**

ПУРБ

На основі даних та інформації, отриманої в результаті здійснення **державного моніторингу** масивів поверхневих та підземних **вод**,
ВИЗначаються

- *екологічний та хімічний стани масивів поверхневих вод,*
- *екологічний потенціал штучних або істотно змінених масивів поверхневих вод,*
- *кількісний та хімічний стани масивів підземних вод*

та, **з урахуванням цього**, розробляються **плани управління річковими басейнами** та оцінюється досягнення екологічних цілей.

Карта 7. Екологічний статус поверхневих водних тіл

Морська стратегія

На основі даних та інформації, отриманої в результаті здійснення **державного моніторингу морських вод**, визначається

- *екологічний стан морських вод,*
- *розробляється морська стратегія,*
- *оцінюється прогрес у досягненні «доброго» екологічного стану морських вод*

в межах виключної морської економічної зони та територіального моря України.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

<http://env-approx.org/>

www.apena.com.ua